Academia de Studii Economice din Bucuresti

Facultatea de Finante, Asigurari, Banci si Burse de Valori

Israel-Palestina, cel mai vechi conflict din lume

Bogatu Antonia Ana Maria

Bulearca Georgiana Maria

Anul I

Seria A

Grupa 1502

BUCURESTI

2012

CUPRINS

1. Aspecte geografice
2. Preconditiile crearii statului Israel
   2.1. Antisemitismul European
   2.2. Sionismul
3. Aspecte geopolitice
4. Originea conflictului arabo-israelian
5. Aspectul teritorial
6. Aspectul religios
7. Aspectul social
8. Concluzii
9. Bibliografie

1. Aspecte geografice

Teritoriul pe care se plaseaza astazi pe de-o parte statul Israel si pe de alta parte Cisiordania si Fasia Gaza este situat pe continentul Asia, in Orientul mijlociu, in estul Marii Mediteraneene.

Statul Israel, constituit in 1948, se intinde astazi intre raul Iordan si Marea Mediterana, avand ca vecini Egiptul in sud, Libanul la nord si Iordania la est. Granitele israeliene sunt recunoscute in proportie de 78%, teritoriile ramase impartindu-se in teritorii ocupate de Israel in timpul razboiului de 6 zile din 1967 si teritorii aflate sub control palestinian.

Suprafata Israelului este de 20,770 km^2, iar populatia este de 7.406.900 locuitori (recensamant 2008).

Statul Palestina este proclamat ca entitate politico-administrativa in 1988, insa suveranitatea sa statala este disputata cu Israelul din cauza faptului ca teritorii apartinand tanarului stat palestinian se afla sub control israelian.

Cisiodarnia si Fasia Gaza se aflau sub controlul Autoritatii Nationale Palestiniene, o entitate statala araba semiindependenta, care beneficiaza de autonomie; in 2006 Hamas (organizatie paramilitara islamista al carei scop este cucerirea teritoriilor pe care se afla statul Israel, Cisiordania si Fasia Gaza) a preluat controlul prin alegeri asupra Fasiei Gaza.

Teritoriile palestiniene au o suprafata de 6,220 km^2 si o populatie de 3,719,189 locuitori (recensamant 2007).

2. Preconditiile crearii statului Israel

Pentru a intelege conflictul arabo israelian este necesara o analiza asupra factorilor care au condus la aceasta situatie.

2.1. ANTISEMITISMUL

Antisemitismul european cunoaste incepand cu secolul al XX-lea forme de manifestare violente , dincolo de atitudinea discriminatorie gratuita fata de evrei. Fenomenul pogromurilor cunoaste o intindere rapida din Rusia catre Europa Centrala si determina inceputul imigrarilor evereiesti in Palestina.

2.2. SIONISMUL

In 1902 a aparut in Rusia o lucrare ideologica intitulata „Protocoalele Inteleptilor Sionului". Lucrarea ii apartinea lui Sergei Aleksandrovich Nilus (Alexander Nil) si era o prelucrare a altei lucrari aparute in Franta la jumatatea secolului al XIX-lea. Se prepupune ca la adevarata origine a textului s-ar afla politia politica rusa, Okhrana. Lucrarea avea un vadit caracter antisemit in conditiile in care la sfarsitul secolului al XIX-lea Theodor Hertzl adusese in discutie crearea unui stat evreiesc si eliminarea definitiva a problemei evreiesti si a antisemitismului.In 1896, Theodor Hertzl elaborase o lucrare intitulata „Der Judenstaat" (Statul evreiesc) si, pe cale de consecința, crease o puternica agitatie in randul comunitatilor evreiesti. „Problema evreiasca persista oriunde evreii traiesc în numar apreciabil. (...). Suntem in mod natural atrasi in acele locuri in care nu suntem persecutati, iar prezenta noastra conduce la persecutie. Acesta este cazul, si va fi in mod cat timp problema evreiasca nu este rezolvata la nivel politic. Nefericitii evrei poarta acum semintele anti-semitismului in Anglia; ei le-au deja introdus deja in America ." [1]

In 1897 are loc la Basel intrunirea comunitatilor evreiesti , unde congresul sionist hotaraste formarea Organizatiei Sioniste Mondiale. Potrivit statutului organizatiei, sionismul este miscarea nationala a poporului evreu avand drept tintă intoarcerea evreilor in teritoriul lui Israel. Sionismul viza asadar sa obtina pentru evrei crearea unui camin recunoscut si garantat prin dreptul public in Palestina. Potrivit acestui tel, congresul de la Basel stabileste urmatoarele obiective:

[1] Theodor Hertzl, Der Judenstaat, 1896

- Incurajarea colonizarii Palestinei in special de catre agricultorii, mestesugarii si muncitorii evrei
- Reunirea si organizarea tuturor evreilor in asociații locale si generale in conformitate cu legile diferitelor tari de provenienta
- Intarirea sentimentului identitatii si a constiintei nationale evreiesti
- Intreprinderea de demersuri pentru obtinerea din partea guvernelor europene a acordului ce va fi semnat pentru indeplinirea cauzei sioniste.

3. Aspecte geopolitice

Dupa cucerirea de catre Marea Britanie a Orientului Mijlociu de la Imperiul Otoman in 1915, apare in Marea Britanie Declaratia Balfour[2]. La 2 noiembrie 1917, la aproximativ 20 de ani de la stabilirea obiectivelor sioniste, in plina desfasurare a Primului Razboi Mondial, ministrul de externe al Marii Britanii, lordul Arthur Balfour face o declaratie care devine o parte importanta a jocului politic britanic in Orientul Apropiat— „Marea Britanie este de acord cu emigrarea evreilor in Palestina". Aceasta declaratie vine in contextul in care lovitura de stat bolsevica de la Petrograd a avut succes, Rusia s-a retras din razboi și Lenin a dat Decretul asupra Nationalitatii. Asadar, Rusia recunostea dreptul natiunilor la autodeterminare si predestina riscului întreaga stabilitate europeana si coloniala. Declarația Balfour venea să contracareze astfel orice tentativa in vederea realizarii principiului naționalitatii. Declaratia Balfour preciza ca autoritatile engleze trebuie sa plaseze tara in conditii economice, politice si administrative capabile sa garanteze constituirea unui camin national evreiesc si, de asemenea, ca asezarea comunitatilor evreiesti in Palestina trebuie sa se realizeze fara a aduce vreo atingere drepturilor comunitatilor neevreiestii preexistente in Palestina.

La 8 ianuarie 1918, Woodrow Wilson, cel de-al 28-lea presedinte al SUA, expune in fata Congresului Planul de Pace (14 puncte) unde se regasesc principiul natiunilor, statutul teritoriilor sub tutela sau mandat si rolul Ligii Natiunilor. Prin urmare si poporul evreu avea dreptul la un stat national, insa Marea Britanie avea si alte interese in Orient in afara sustinerii sionismului. Marea Britanie isi doreste controlul canalului Suez, precum si transportarea petrolului intr-o regiune strategica astfel incat, in 1921 Liga Natiunilor ii incredintează mandatul de autoritate asupra Palestinei. Dupa obtinerea mandatului, Marea Britanie se dezice de promisiuni si sprijina lumea araba, infiintand si sustinand grupari insurectionale arabe pentru a indrepta tendintele de emancipare arabe impotriva evreilor, ca mijloc de atingere a intereselor sale economice.

[2] http://www.palestineremembered.com/Acre/Palestine-Remembered/Story563.html

In 1917, URSS a sustinut crearea statului Israel, convinsa fiind ca noul stat va fi unul care va adopta sistemul politic socialist si ca, automat, se va subordona URSS, slabind astfel influenta britanica din regiune.

Marea Britanie renunta la mandatul asupra Palestinei in 1947, urmand ca Consiliul de Securitate al ONU(caruia ii fusese incredintata soarta palestiniana) sa recomande crearea atat a unui stat israelian, cat si a unui stat palestinian.

Crearea statului Israel, la 14 mai 1948, dupa rezolutia ONU care prevedea constituirea unui stat israelian si a unui stat arab, nu a ramas fara urmari. Statele Unite si URSS au recunoscut noul stat in interval de cateva ore, iar razboiul arabo-israelian a izbucnit la scurt timp.

Razboaiele din 1929, 1948, 1967 se datoreaza atat dorintei israeliene de afirmare si securizare a pozitiei teritoriale cat si actiunilor ofensive palestiniene.

In timpul razboaielor arabo-israeliene de dupa crearea statului Israel, Statele Unite ale Americii au sprijinit statul Israel cu echipamente si tehnica militara, asigurand continuitatea colaborarii americano-israeliene, iar URSS a pactizat cu lumea araba(Egipt, Siria, Liban).

4. Originea conflictului arabo-israelian

Dincolo de argumentele istorice, scopul sionismului isi capata o „tragica legitimitate in 1945, cand opinia publica internationala este scandalizata de descoperirea lagarelor naziste ale mortii''[3]. De la pogromurile de la Odessa pana la summum-ul antisemit atins la Auschwitz, atitudinea antievreiasca europeana a crescut exponential ca forta, iar arabii considera ca „Occidentul isi limpezea constiinta patata cu un pret infim, pe seama dreptului national arab."[4]

Vasile Simileanu izoleaza in lucrarea *„Crizele si conflictele spatiului islamic*" originea conflictului arabo israelian: „Problema palestiniana isi are originea in razboiul dintre Israel si arabi din 1948 si in neaplicarea hotararilor ONU de creare a unui stat palestinian independent. Situatia de atunci s-a perpetuat si s-a agravat, pe de o parte, datorita politicii identitariste si intolerante a Israelului care doreste sa-si consolideze entitatea teritoriala, puterea si securitatea proprie si, pe de alta parte,

[3] Francois Massoulie- Conflictele din Orientul Mijlociu, Ed. BIC ALL 2003, pg.52
[4] Francois Massoulie- Conflictele din Orientul Mijlociu, Ed. BIC ALL 2003, pg.52

datorita palestinienilor care, pentru a-si reconstrui tara, nu se dau in laturi de la niciun fel de mijloace ilegale si antiumanitare”[5] [6]

5. Aspectul teritorial

Tensiunile arabo-israeliene incep sa apara inca din timpul celor 5 valuri masive de imigrari, ale caror cauze sunt intensificarea „antisemitismului european, curentele sioniste, stanga socialista si dreapta nationalista”[7], care castiga teren in Europa. Odata cu imigrarile, se poate izola miza conflictului, aspectul teritorial, disputat pana in prezent.

Evreii au un drept de aproape 4000 de ani asupra pamantului revendicat, acest pamant avand radacinile lor etnice, religioase, istorice, iudeii existand pe timpul lui Avraam (Geneza 14:18).

Arabii revendica la randul lor Ierusalimul ca fiind al treilea loc sfant al Islamului, pe langa Mecca si Medina, folosind o interpretare deficitara a unui text apartinand capitolului 17 al Coranului, „Calatoria nocturna”: „De la templul cel sfant catre templul cel mai indepartat a carui imprejurime am binecuvantat-o, ca sa-i aratam semnele Noastre”[8].

Astfel, arabii considera ca moscheea Al-Aqsa si Domul Stancii de la Ierusalim atesta ca Ierusalimul apartine cultului islamic. Totusi, moscheea Al-Aqsa nu fusese construita pana in anul 632 cand Profetul Mahomed, intemeietorul religiei islamice a decedat.

6. Aspecte religioase

Potrivit lui Silviu Negut, in *„Introducere in Geopolitica”*, factorul religios nu mai reprezinta un factor geopolitic de ordin prim, iar astazi nu se mai poate vorbi de „``razboaie religioase’’ desi s-a incercat punerea sub acest semn a conflictelor din ex-Iugoslavia ori a celui israeliano-palestinian. ”[9]

Putem considera si un aspect religios care mentine conflictul israeliano-palestinian. Miscarile teroriste care au aparut ca reactie la prezenta evreilor in Palestina, sunt miscari al caror fundament ideologic este

[5] Vasile Simileanu- Crizele si conflictele spatiului Islamic, Ed. Top Form 2009, pg.161
[6] Craciun Ionescu- Corespondent in Orientul Mijlociu, Ed. Politica, 1982
[7] Iancu, Carol- Miturile fondatoare ale antisemitismului din antichitate pana in zilele noastre, Ed. HASEFER, 2005

[8] Coran- Reeditare in 1997, dupa editia din 1912, p. 296

[9] Negut, Silviu – Introducere in geopolitica, Editura Metheor Press, 2005 , pg.151

reprezentat de preceptele Coranului. Profetul Mahomed, intemeietorul religiei islamice a declarat razboiul sfant, Jihadul Islamic, pentru raspandirea credintei in Allah si in profetului lui, inca de cand era la Medina.

Organizatia paramilitara palestiniana islamica Hamas, care guverneaza Fasia Gaza incepand din 2006 este guvernata de preceptele islamice expuse in Coran. De aceea, scopul declarat al acestei miscari este cucerirea teritoriilor Israelului, Fasia gaza si Cisiordania. Hamas este afiliata organizatiei panislamice Fratia Musulmana care este antisionista si sustine impunerea Sharia[10], legea morala islamica radicala, care reglementeaza o larga gama de aspecte, de la statutul inferior al femeii in societatea islamica la Jihadul sfant ca datorie a poporului lui Allah. Profetul Mohamed propovaduia : „Nu asculta de cei necredinciosi, ci te lupta impotriva lor”; dupa viziunea musulmana, necredinciosii sunt toti cei care nu cred in Allah, deci evreii sunt inclusi ca tinta a Jihadului, fara a fi in mod special vizati.

7. Aspecte SOCIALE

Un aspect care mentine situatia conflictuala este faptul ca inexistenta statului palestinian corespunzator inarmat si capabil de un razboi conventional a dus la proliferarea gruparilor teroriste palestiniene. Arabii nu considera ca se comit acte teroriste , ci eroice, necesare, legitime; gruparile teroriste palestiniene beneficiaza de sustinerea lumii arabe, intrucat acestea slujesc Jihadul Islamic. „Actele teroriste atesta persistenta disputelor etnico-religioase intre israelieni si palestinieni si, implicit, formele cronice de violenta in care se pot manifesta”. Pe fondul atacurilor teroriste de la 11 septembrie 2011, se observa un revirement al violentelor organizatiilor teroriste si care ating un nou punct culminant care poarta numele de „a doua Intifada”.

Cel de-al doilea aspect social important rezultat in urma conflictului arabo-israelian este al refugiatilor palestinieni, a caror criza a inceput odata cu aparitia statului Israel in 1948. Karen Koning AbuZayd, comisar ONU afirma in 2008 ca „situaţia refugiaţilor palestinieni este sinistră”[11].

[10] http://www.radicalislam.org/analysis/jihad-and-sharia-whats-connection-women

Refugiatii palestinieni traiesc la limita subzistentei, in lagare situate in Egipt, Transiordania, Siria, Liban si Irak, nefiind asimilati.

8. Concluzii

Analistii recomanda Europei sa adopte pozitia de mediator intre Orientul Mijociu si Statele Unite ale Americii, sa nu ignore problemele lumii arabe, dar sa nu neglijeze nici relatia cu SUA. O echipa de experti din cadrul Proiectului Millenium de la Universitatea din Cairo au realizat in 2003 un studiu[12] la care au participat 180 de futuristi. Scopul proiectului era determinarea unor conditii care sa structureze cadrul in care conflictul arabo-palestinian s-ar stinge.

Aceste preconditii sunt:

- Securizarea granitelor Israelului
- Conturarea unui stat palestinean viabil si independent
- Rezolvarea problemei Ierulsalimului
- Sfarsirea violentei de ambele parti si construirea increderii
- Dezvoltarea economica si sociala
- Educatia
- Rezolvarea problemei statulului refugiatilor palestinieni.

[11] http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+IM-PRESS+20081107STO41557+0+DOC+XML+V0//RO

[12] Glenn, Jerome C. , Gordon, Theodore J., „2003 State of the Future” - American Council for the United Nations University, The Millenium Project

BIBLIOGRAFIE

1. Declaratia *Balfour* - http://www.palestineremembered.com/Acre/Palestine-Remembered/Story563.html
2. Cornila, Cristina- *De la religie la terorism-Fundamentalismul islamic si sectele crestine versus mediul actual de securitate*, Editura ANAMAROL, 2008
3. Iancu, Carol- *Miturile fondatoare ale antisemitismului din antichitate pana in zilele noastre*, Ed. HASEFER, 2005
4. Glenn, Jerome C. , Gordon, Theodore J., -*2003 State of the Future* - American Council for the United Nations University, The Millenium Project
5. Hertzl, Theodor- *Der Judenstaat*, 1896
6. Craciun Ionescu- *Corespondent in Orientul Mijlociu*, Ed. Politica, 1982
7. Massouille, Francois- *Conflictele din Orientul Mijlociu*, Editura BIC ALL, 2003
8. Negut, Silviu – *Introducere in geopolitica*, Editura Metheor Press, 2005
9. Simileanu, Vasile – *Crizele si conflictele spatiului islamic*, Editura Top Form, 2009
10. *Coran*- Reeditare in 1997, dupa editia din 1912, p. 296
11. http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+IM-PRESS+20081107STO41557+0+DOC+XML+V0//RO
12. http://www.radicalislam.org/analysis/jihad-and-sharia-whats-connection-women